

Kamu İhale Yasası ile Kamu İhale Sözleşmeleri Yasası'nda yapılan değişiklikler yürürlüğe girdi...

ALİ DİBO'LAR ARTIK DENETİMSİZ

Hayati Küçük - EMO Hukuk Müşaviri

4734 sayılı Kamu İhale Yasası ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Yasası'nda yapılan değişiklikler 5 Aralık 2008 tarih ve 27075 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

5812 sayılı Yasa ile yapılan düzenleme, 2002 yılında çıkartılan Yasa ile getirilen kamu ihale sisteminde önemli ölçüde

değişiklikler içeriyor. Yeni düzenlemeye, mühendis ve mimarların iş denetleme ve iş yönetme belgeleri oranları aşağı çekilirken, mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadaströ, imar uygulama, her ölçekte imar planı hizmetleri, hizmet alımı ihaleleri kapsamında çıkartılarak, danışmanlık hizmet ihaleleri kapsamına alınıyor. Kamu ihale Kurumu'nun re'sen ve



Radikal Gazetesi (28 Haziran 2006)

iddiaların incelenmesi kapsamında yaptığı denetimler kaldırılırken, şikayet ve itirazın şikayet başvuru yolları da zorlaştırılıyor.

Yasa'nın İstisnaları Genişletildi

Kamu İhale Yasası'nın 2. maddesinde, Yasa kapsamında bulunan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ihaleleri geniş biçimde yer almış, 3. maddede ise kimi istisnalar getirilmişti. Yasa'nın düzenlediği kural ve denetimlerden kaçınmak isteyen kamu kurum ve kuruluşları, sürekli olarak Yasa kapsamı dışına çıkmak için çaba sarfederken, kimi başkaca yasal düzenlemelerle de yapılacak ihalelerin Kamu İhale Yasası kapsamında bulunmadığına dair hükümler konularak, Yasa'nın delinmesi söz konusu oluyordu. Son düzenleme ile 3. maddedeki istisnalar kalıcı bir şekilde genişletilmiş oldu. Eski düzenlemede istisna kapsamında bulunan savunma, güvenlik ve istihbaratla ilgili ihaleler ayrıntılı bir şekilde sayılırken, yapılan değişiklikle "savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine ilgili bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili mal ve hizmet alımları ile yapım işleri" istisna kapsamına sokuldu. Böylece her bakanlık, son derece muğlak ifadeler olan "gizlilik içinde yürütülmesi", "özel güvenlik tedbirleri" veya "devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunması" gibi gerekçelerle, yaptıkları ihaleleri Yasa kapsamından çıkartabilecekler.

Yasa kapsamındaki kuruluşların "araştırma-geliştirme faaliyetleri kapsamında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'ndan (TÜBİTAK) yapacakları mal, hizmet ve danışmanlık hizmet alımları; et ve et ürünleri için Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü'nden, ray üstünde çeken ve çekilen

araçlarda kullanılan monoblok tekerlek ve tekerlek takımları için Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü'nden yapacakları alımlar" istisna kapsamında sayılıyor.

Yasa'ya eklenen bir başka istisnayı ise "finansmanın tamamı Yasa kapsamındaki bir idare tarafından karşılanarak elde edilen sonuçların bu idare tarafından sadece kendi faaliyetlerinin yürütülmesinde faydalandığı haller hariç, her türlü araştırma ve geliştirme hizmet alımları" oluşturuyor.

Ayrıca "uluslararası mükellefiyetlerden doğan veya ulusal amaçlı; savunma, güvenlik, insani yardım gibi durumlarda ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların, süratli ve etkin bir biçimde temini amacıyla, önceden güvenceler alınmasına olanak sağlayan anlaşmalar veya sözleşmeler yapmak suretiyle mal ve hizmet alımları" da Yasa'ya eklenen yeni istisnalar oldu.

Mühendislik Hizmetleri Danışmanlık Kapsamında

Yasa'nın tanımlar başlıklı 4. maddesinde yer alan "hizmet" tanımı içerisindeki "mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, imar uygulama, her ölçekte imar planı" ibareleri çıkartılarak, 48. maddede düzenlenen "danışmanlık hizmetleri" kapsamına alınıyor.

Hizmet alım ihaleleri ile danışmanlık hizmet alım ihaleleri arasındaki en önemli farkı, hizmet alım ihalelerinin açık ihale usulüne göre, danışmanlık hizmet alım ihalelerinin ise belli istekliler arasında ihale usulüne göre yapılması oluşturuyor. Belli istekliler arasındaki ihale usulü, Yasa'nın 20. maddesinde, "yapılacak ön yeterlilik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usul" olarak tanımlanıyor. Belli istekliler arasındaki ihale usulünde, idareler ilk olarak "ön yeterlilik ilanı" yayımlıyor. Bu ilanda, adayların genel uygunluklarını, mali kapasitelerini ve teknik yetenek-

lerini değerlendirmek üzere belirlenen ön yeterlilik kriterlerine ilişkin bilgiler yer alıyor. Yine bu ilanda, kısa listeye alınmak ve teklif vermek üzere davet edilecek adayların sayısı veya sayı aralığı belirtiliyor. Ön yeterlilik ilanı sonucunda başvuru sunan adayların, ön yeterlilik dokümanı ve ilanında belirtilen ön yeterlilik kriterlerine göre değerlendirilmesi sonucunda, yeterlikleri tespit edilenler arasından en az üç en fazla on adayın yer alacağı kısa liste oluşturuyor ve ihaleye bu adaylar davet ediliyor.

Danışmanlık hizmet ihalelerine davet edilen istekliler, teklif edilen bedel ile geçici teminatın bulunduğu mali teklif ile teknik değerlendirme için istenilen diğer bütün belgelerin bulunduğu teknik teklifte bulunuyor. Tekliflerden önce teknik teklif, ikinci olarak ise mali teklif değerlendiriliyor. Her iki aşama için ayrı puanlama yapılıyor ve teknik ve mali puan için belirlenen ağırlık katsayıları dikkate alınarak yapılan hesaplama sonucunda toplam puan tespit ediliyor. Belgeleri eksik olan veya istenilen şartlara uygun olmadığı tespit edilen veya asgari teknik puanın altında puan alan isteklilere, değerlendirme dışı bırakıldığı bildiriliyor ve mali teklifleri açılmadan iade ediliyor.

Yasa'da yapılan değişiklikle, tekliflerin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla eksik belgelerin veya belgelerdeki önemsiz bilgi eksikliklerinin tamamlanması kuralı daraltılarak, yalnızca "teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde, idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir" şeklinde değiştirilmiş durumda. Ayrıca, bu eksikleri tamamlamayan istekliler Yasa'nın eski halinde yalnızca değerlendirme dışı bırakılırken, yeni düzenlemeyle geçici teminatları da gelir kaydedilecek.

4734 sayılı Yasa'nın 62. maddesinin (e) bendinde, idarelerce uyulması gereken kurallar arasında "idarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre

istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde, ihale yetkilisinin onayı alınmak kaydıyla bu Kanunda belirtilen hizmetler için ihaleye çıkılabilir” deniliyordu. Yeni düzenlemeyle bu duruma bir istisna ile “danışmanlık hizmet alım ihalelerinde, istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması şartı aranmaz” kuralı getirildi. Böylece, mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, imar uygulama, her ölçekte imar planı hizmetleri alanında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında yeterli nitelik ve sayıda personel bulunsa dahi, danışmanlık hizmet alımı yoluna başvurulabilecek.

Açık İhale Usulü Kapsamı Daraltıldı

Yasanın mevcut haline göre yapım işleri, hizmet ve mal alım ihalelerinden işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanmadığı işle-

rin ihalesi belli istekliler arasında ihale usulüne göre yaptırılıyordu. Yeni düzenleme ile bu istisnalar arasına yaklaşık maliyeti eşik değer yarısını aşan yapım işi ihaleleri de eklendi. Bugün için Yasa’nın 8. maddesinin (c) bendine göre yapım işlerinde eşik değer 20 milyon 564 bin 840 YTL bulunuyor. Buna göre, yaklaşık maliyeti 10 milyon 282 bin 420 YTL’yi aşan yapım işlerinde açık ihale usulü yerine, belli istekliler arasında ihale usulü yapılabilecek.

Yeni düzenlemeye göre, belli istekliler arasında ihale usulüne göre yapılacak ihalelerde, yeterlilik koşullarını sağlamak dahi kimi istekliler ihale dışı kalabilecekler. İhale yapan idarelere keyfilik kazandıracak bu düzenlemede “ön yeterlilik ilanında ve dokümanında belirtilmek kaydıyla; yeterlilikleri tespit edilenler arasından dokümanda belirtilen kriterlere göre sıralanarak listeye alınan belli sayıda istekli veya yeterli bulunan isteklilerin tamamı teklif ver-

meye davet edilebilir” deniliyor. Böylece, önceden ilanda belirtmek şartıyla, yeterlilik alsalar da, kimi kriterlere göre yalnızca belli sayıda istekli teklif vermeye davet edilebilecek.

Yaklaşık Maliyet Artık Gizli Değil

Yasa değişikliği ile getirilen bir başka yeniliği ise yaklaşık maliyetlerin açıklanması oluşturuyor. Yasa’nın eski halinde idarece belirlenen yaklaşık maliyet gizli tutulmakta ve hiçbir şekilde açıklanmamaktaydı. Yasa’nın 36. maddesinde yapılan değişiklik ile ihale komisyonu ihale saatinde hazır bulunanlar önünde usulüne göre teklif fiyatlarını açıklarken, aynı zamanda idarece belirlenmiş olan yaklaşık maliyeti de açıklayacak ve hazırlanan tutanağa ekleyecek. Aynı şekilde danışmanlık hizmet alım ihalelerinde de mali teklif zarflarının açılıp, teklif fiyatlarının okunması ve bir tutanakla tespit edilmesiyle birlikte, idarece belirlenen yaklaşık maliyet de açıklanarak, tutanağa eklenecek.

Mesleki Yeterliliğe Tırpan

4734 sayılı Yasa’nın 10. maddesinde belirlenen mesleki ve teknik yeterlilik kurallarında mimar ve mühendisler açısından önemli değişiklikler getiriliyor. Buna göre mesleki yeterlilikler kısıtlanırken, ilgili idarelere de keyfi kullanılabilecek takdir yetkisi tanınıyor.

Yasa’nın eski halinde “isteklinin ihale konusu iş veya benzer işlerde; mal ve hizmet alımları için son beş yıl içinde, yapım işleri için ise son on beş yıl içinde kamu veya özel sektörde o işe ait sözleşme bedelinin en az yüzde 70’i oranında gerçekleştirdiği veya yüzde 50’si oranında denetlediği veya yönettiği idarece kusursuz kabul edilen benzeri işlerle ilgili deneyimini gösteren belgeler” kabul edilirken, yeni düzenlemeyle daha ayrıntılı kurallara yer verilerek, belge kullanımı mimar ve mühendisler açısından zorlaştırılıyor.



Yüzde 70 ve yüzde 50 olan gerçekleştire oranlarının her durumda yüzde 80'e çıkartıldığı yeni düzenleme şu şekilde:

"İstekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;

a) Son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleriyle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

b) Son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işlerinde sözleşme bedelinin en az yüzde 80'i oranında denetlenen ya da yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

c) Devam eden yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerinde; ilk sözleşme bedelinin tamamlanması şartıyla, son onbeş yıl içinde gerçekleştirme oranı toplam sözleşme bedelinin en az yüzde 80'ine ulaşan ve kusursuz olarak gerçekleştirilen, denetlenen veya yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

d) Son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarına ilişkin deneyimi gösteren belgeler,

e) Devredilen işlerde sözleşme bedelinin en az yüzde 80'inin tamamlanması şartıyla, son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleri ve son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarıyla ilgili deneyimi gösteren belgeler."

Düzenlemeyle denetim faaliyetleri nedeniyle alınacak belgeler tam olarak değerlendirilmekten çıkartılarak, ilk beş yıl en fazla beşte bir oranında, daha sonraki yıllarda gerçek kişiler ile tüzel kişilerin en az beş yıldır yarısından fazla hissesine sahip olan mühendis ve mimarların iş denetleme



belgelerinin tam olarak değerlendirilmesi söz konusu olacak. Yine yönetim faaliyetleri nedeniyle alınacak belgeler en fazla beşte bir oranında dikkate alınmaya devam edecek. Düzenlemede yer alan "en fazla" ibareleri, beşte bir oranını idarelere daha da düşürebilme yetkisi tanıyor. Bu durum, mimar ve mühendislerin denetim ve yönetim faaliyetleri nedeniyle alacakları iş deneyim belgelerinin neredeyse geçersiz hale gelebileceğini gösteriyor.

Yasa'nın 62. maddesinin (h) bendinde yer alan yapım işlerinde denetim ve yönetim görevlerinde bulunmayan mühendis veya mimarların yapım ihalelerine girebilmelerine yönelik düzenlemede de değişiklik yapıldı. Bu değişikliğe göre, iş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların, aldıkları lisans eğitimine uygun yapım işi ihalelerine başvurularda, toplam süresi on beş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl 122 bin 387 YTL olarak hesaplanmak üzere benzer iş deneyimi olarak dikkate alınacak. Bu kapsamdaki deneyim, mühendis ve mimarın beş yıldır en az yüzde 51 hissesine sahip olduğu veya her iki ortağın da mühendis olup yüzde 50-yüzde 50 ortak olduğu tüzel kişiler tarafından da kullanılabilir.

Ali Dibo'lar Denetlenemeyecek

4734 sayılı Yasa'nın Kamu İhale Kurumu'nu düzenleyen 53. maddesinin (b)

fıkrasının (9) numaralı bendinden sonra gelen paragrafında yer alan "Kurum gerekli gördüğü takdirde, bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık bulunduğuna ilişkin iddiaları da inceler ve sonuçlandırır" hükmü yürürlükten kaldırılarak, ihalelere katılan istekliler dışındakilerin ileri sürdükleri iddiaların incelenmesinin önü kapatıldı. Kamu İhale Kurumu artık, çeşitli yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarıyla basına yansıyan ya da bu yönde iddialarla Kurum'a başvuru ihaleleri inceleyemeyecek. Kamu ihalelerinde özellikle AKP'li belediyelerce yapıldığı iddia edilen yolsuzlukların simgesi haline gelen Ali Dibo örneğinde olduğu gibi, kamuoyuna yansıyan yolsuzluk/usulsüzlük iddialarının, bu alanda bağımsız idari otorite olarak kurulan Kamu İhale Kurumu'nca denetlenemeyecek olması, büyük bir boşluk yaratacak.

Bu düzenleme, bir üst kurul olarak Kamu İhale Kurumu'nun işlevsiz kalacağı anlamını da taşıyor. Diğer alanlarda kurulan üst kurullar, düzenleme ve denetleme yönünden tüm yetkilerle donatılırken, Kamu İhale Kurumu'nun denetlemeye yönelik yetkilerinin kısıtlanması, önemli bir çelişki oluşturuyor. Serbest piyasa koşullarında rekabet ve eşit işlem görme adına kamusal faaliyetlerin kısıtlanmasını hedefleyen üst kurullar sisteminden, kamu ihalelerini önemli ölçüde ayrıcalığa kavuşturan yeni düzenleme, mevcut iktidarın kamu alımlarına yaklaşımında keyfilik peşinde olduğunu gösteriyor.

Kamu İhale Kurumu'nun denetim yetkilerinin kısıtlanması iddiaların incelenmesinin ortadan kaldırılmasıyla da sınırlı değil. Şikayet ve itirazın şikayet konularında da yetki kısıtlamasına gidildi ve itirazın şikayet zorlaştırıldı. Eski düzenlemeye göre, şikayette bulunan isteklilerden 301 YTL başvuru ücreti alınırken, bu bedel yaklaşık maliyeti 500 bin YTL'ye kadar olan mal ve hizmet alımları ile yaklaşık maliyeti 1 milyon YTL'ye kadar olan yapım işi ihalelerinde 1000 YTL olarak belirlendi. İhalelerin yaklaşık maliyetleri arttıkça, şikayet bedelleri de artarak 4 bin YTL'ye kadar çıkıyor.

Şikayet yolu için başlı başına caydırıcı olan bu bedellerin yanı sıra itirazın şikayette bulunanlar için, bu bedellerin dört katı tutarına kadar başvuru teminatı alınmasına Bakanlar Kurulu'nca karar verilebilecek. İtirazın şikayet başvurusunun reddedilmesi durumunda ise, bu teminatların gelir kaydedilmesine de karar verilecek.

Diğer yandan şikayet ve itirazın şikayet başvuruları için sıkı usul kuralları getirilmiş durumda ve usulüne uygun yapılmayan başvurular reddedilecek. Şikayet başvurusu için öngörülen sürelerde de kısıtlamaya gidilerek, öğrenme tarihinden itibaren 15 gün olan başvurusu süresi, duruma göre 5 ve 10 gün ile sınırlandırıldı. Şikayet üzerine idarelerin karar verme süresi de 30 günden 10 güne indirildi. Ayrıca Kurum'a itirazın şikayet başvuru süresi de 15 günden 10 güne indirilerek, hakkın kullanımı bakımından kısıtlayıcı süreler öngörülmüş durumda.

Söz konusu ihale açısından aday, istekli ya da istekli olabilecekler tarafından yapılan itirazın şikayet konusunda Kamu İhale Kurumu'nun inceleme yetkisi de sınırlandırıldı. Buna göre Kurum, itirazın şikayet başvurularını başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikayet üzerine aldığı kararda belirtilen hususlar çerçevesinde ve yalnızca itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği açılarından inceleyebilecek.

İtirazın şikayet yoluyla önüne gelen ihale dosyalarında iddia edilenlerin dışında başkaca usulsüzlükler bulunması halinde, Kurum bu usulsüzlüklere müdahale edemeyeceği gibi, şikayet edilen konuda eşit muamele ilkesi dışında bir usulsüzlük bulunsu dahi bu durumu da değerlendiremeyecek.

Kamu İhale Kurumu'nun iddiaları incelenmesi yetkisinin kaldırılması ile şikayet ve itirazın şikayet yoluna başvurular için caydırıcı düzenlemeler getirilmesi, Kurum'un yalnızca genel düzenleyici işlemler yapan ve istatistik tutan bir organ haline gelmesine neden olacak.



Elektronik İhale Dönemi Başlıyor

Kamu İhale Yasası'yla getirilen bir yenilikle, kamu alımlarının elektronik ortamda yapılacak ihalelerle yapılmasının önü açılıyor. İdareler ile kamu alımları sürecine taraf olanların bu sürece ilişkin işlemlerini İnternet üzerinden gerçekleştirebilecekleri ve Kurum tarafından yönetilecek olan elektronik ortam şeklinde tanımlanan Elektronik Kamu Alımları Platformu kurulması öngörülmüyor. Kamu ihalelerinde ihale ilan süreleri ve kurallarına ilişkin hükümler saklı kalmak üzere hemen tüm işlemler elektronik platform üzerinden gerçekleştirilebilecek. İlan, ihale dokümanının hazırlanması ve verilmesi, katılım ve yeterliliğe ilişkin belgelerin sunulması, tekliflerin hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması, kesin-

leşen ihale kararlarının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması gibi ihale süreciyle ilgili aşamalar ve her türlü bildirimler kısmen veya tamamen elektronik ortamda yapılabilecek.

Ayrıca yeni düzenlemeyle, ilan ve ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, açık ihale, belli istekliler arasında ihale ve bazı pazarlık usulü ihalelerde, tekliflerin değerlendirilmesi aşamasının tamamlanmasından sonra elektronik eksiltme de yapılabilecek. Elektronik eksiltme ancak ihale konusu alımın bütün teknik özelliklerinin net olarak belirlendiği hallerde kullanılabilecek. Buna göre elektronik eksiltmeye başlamadan önce ihale dokümanında belirlenen şartlara göre tekliflerin ilk değerlendirmesi yapılacak ve yeterli kabul edilen istekliler elektronik ortamda yeniden teklif vermeye aynı anda davet edilecekler.

Elektronik eksiltme, eksiltmeye katılım için yapılan davette eksiltmenin tamamlanacağı belirtilen tarih ve saatin dolması; yeni tekliflerin verilebilmesine ilişkin olarak davette bildirilen bekleme süresi içinde asgari fark aralığını sağlayan tekliflerin alınamaması ya da davette bildirilen tur sayısının tamamlanmasına kadar devam edecek.

Danışmanlık hizmet alım ihalelerinde elektronik eksiltme yapılamayacak.

Diğer yandan Yasa'da yapılan düzenlemeyle "dinamik alım sistemi" adı altında yeni bir ihale sistemi daha öngörülmüyor. Bu sistem, piyasada mamul olarak bulunan malların elektronik ortamda alımında kullanılabilecek ve sistemde açık ihale usulü uygulanacak. Sistem Yasa'da şu şekilde tanımlanıyor:

"İhale dokümanına uygun ön teklif veren ve sistemin geçerlik süresi içerisinde yeterlik kriterlerini sağlayan bütün isteklilerin sisteme kabul edildiği, piyasada mamul olarak bulunan malların tedarikine yönelik tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilen alım süreci."

Çerçeve Anlaşma Yetkisi Genişletiliyor

Yasa'nın eski halinde, sağlık hizmeti sunan idarelere Yasa'da belirlenen temel ihale usullerini uygulamak kaydıyla, sürekli biçimde ihtiyaç duydukları mal veya hizmet alımlarına ilişkin çerçeve sözleşmeler yapabilmek ve bu sözleşmelere göre alım ihaleleri düzenleyebilme yetkisi veriliyordu. Yeni düzenleme ile çerçeve anlaşma yapma yetkisi, tüm idarelerin ihtiyaç duydukları mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin olarak genişletildi. Çerçeve anlaşmalarda, açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulü uygulanabilecek.

Yalnızca sağlık hizmetlerine ilişkin olarak sınırlanan bu alım türünde, 24 ayı geçmemek üzere çerçeve sözleşme imzalanabilirken, yeni düzenlemeyle 48 aya kadar yapılabilecek.

Çerçeve anlaşmalar, koşulların tamamen baştan belirlendiği hallerde, bir istekli ile de yapılabilecek ve çerçeve anlaşmaya taraf olacak istekli sayısı üçten az olmamak üzere idarelerce belirlenebilecek. Münferit sözleşme aşamasına ilişkin olarak başta şikayet ve itirazın şikayet hakları olmak üzere, Yasa'nın pek çok hükmünün uygulanamayacağı çerçeve anlaşma Yasa'da şu şekilde tanımlanıyor:

"Bir veya birden fazla idare ile bir veya birden fazla istekli arasında, belirli bir zaman aralığında gerçekleştirilecek alımların özellikle fiyat ve mümkün olduğu hallerde öngörülen miktarlarının tespitine ilişkin şartları belirleyen anlaşma."

Diğer Değişiklikler

4734 sayılı Yasa'da yapılan diğer değişiklikler ise şu şekilde sıralanabilir:

- Yasa'nın 11. maddesinde yer alan ihalelere katılmayacak olanlar arasına örgütlü suçlardan ve kendi ülkesinde ya da yabancı ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan hükümlü olanlar da ekleniyor.
- İdareler yıl içerisinde ihale edilmesini planladıkları işlere ilişkin, mali yılın başlangıcını izleyen en kısa sürede, bu alımlarıyla ilgili ön ilan yapabilecekler.
- Birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılacak.
- İhale komisyonları, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kurum tarafından belirlenen kriterleri esas alacaklar.
- Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi

fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenecek. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenecek.

- İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilecek. İki isteklinin de yasaklı çıkması halinde ihale iptal edilecek. Eskiden ihale üzerinde kalan isteklinin yasaklı olduğunun belirlenmesi halinde ihale iptal ediliyordu.
- Yapım işlerinde, ihalenin idarece belirlenen sınır değerinin altında teklif veren isteklilerden biri üzerinde bırakılması halinde, kesin teminat sınır değerinin yüzde 6'sı oranında alınacak. Yasa'nın eski halinde, kesin teminat ihale bedelinin yüzde 6'sı olarak alınıyordu.
- Yeni yasal düzenlemelerin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ilan edilmiş veya yazılı olarak duyurulmuş ihaleler hakkında, yeni yasanın yayımlandığı tarihte yürürlükte bulunan yasa hükümlerinin uygulanmasına devam edilecek. ◀

